॥ श्री शंकर प्रसन्न ॥

ह.भ.प. संतकवी श्री दासगणू महाराज कृत

श्री गजानन विजय ग्रंथ

॥ प्रारंभः ॥

अध्याय पहिला प्रारंभ

श्रीगणेशायनमः ।। जयजयाजी उदारकीर्ती । जयजयाजी प्रतापज्योती । जयजयाजी हे गणपती ! गौरीपुत्रा मयूरेश्वरा ! ।। १ ।। कार्यारंभीं तुझें स्मरण । करित आले जन । मोठमोठाले विद्वान । साधुसंत सत्पुरुष ।। २ ।। तुझ्या कृपेची अगाध शक्ती । विघ्ने अवघीं भस्म होतीं । कापुसाचा पाड किती । अग्नीपुढें दयाघना ! ।। ३ ।। म्हणून आदरें वंदना । करीतसे मी तुझ्या चरणा । सुरस करवी पद्यरचना । दासगणूच्या मुखानें ।। ४ ।। मी अज्ञान मंदमती । नाहीं काव्यव्युत्पत्ति । परी तूं वास केल्या चित्तीं । कार्य माझें होईल हें ।। ५ ।। आतां आदि माया सरस्वती । जी ब्रह्माची होय प्रकृती । जी कविवरांची ध्येयमूर्ती । ब्रह्मकुमारी शारदा ।। ६ ।। त्या जगदंबेकारण । असो माझे साष्टांग नमन । मी लेकरूं आहे अजाण । अभिमान माझा धरावा ।।७ ।। तुझ्या कृपेची अगाध थोरी । पांगळाही चढे गिरी । मुका सभेमाझारीं । देई व्याख्यान अस्खलित ।।८ ।। त्या तुझ्या कीर्तीला । कमीपणा न आणी भला । साह्य दासगणूला । ग्रंथरचनेस करी या ।। ९ ।। आतां हे पुराणपुरुषा । पांडुरंगा पंढरीशा । सच्चिदानंदा रमेशा । पाहि माम् दीनबंधो ।।१०।। तूं सर्वसाक्षी जगदाधार । तूं व्यापक चराचर । कर्ता करविता सर्वेश्वर । अवघे कांहीं तूंच तू ।। ११ ।। जग, जन आणि जनार्दन । तूंच एक परिपूर्ण । सगुण आणी निर्गुण । तूंच कीं रे मायबापा ।। १२ ।। ऐसा तुझा अगाध महिमा । जो न कळे निगमागमा । तेथें काय पुरुषोत्तमा । या गणूचा पाड असे ।। १३ ।। रामकृपा जेव्हां झाली । तेव्हा माकडां शक्ति आली । गोप तेही बनलें बली । यमुनातीरीं गोकुळांत ।। १४ ।। तुझी कृपा व्हाया जाण । नाहीं धनाचें प्रयोजन । चरणीं होतां अनन्य । तूं त्यातें साह्यकरिशी ।। १५ ।। ऐसा संतांनीं डांगोरा । तुझा पिटला रमावरा । म्हणून आलो तुझ्या द्वारां । आतां विन्मुख लावूं नको ।। १६ ।। हे संतचरित्र रचावया । साह्य करी पंढरीराया । माझ्या चित्तीं बसोनिया । ग्रंथ कळसा नेई हा ।। १७ ।। हे भवभवान्तक भवानीवरा । हे नीलकंठा गंगाधरा । ओंकाररूपा त्र्यंबकेश्वरा । वरदपाणी ठेवा शिरीं ।। १८ ।। तुझें साह्य असल्यावर । काळाचाही नाहीं दर । लोखंडासी भांगार । परीस करून ठेवीतसे ।। १९ ।। तुझी कृपा हाच परीस । लोखंड मी गणूदास । साह्य करी लेंकरास । परतें मजला लोटूं नको ।। २० ।। तुला अशक्य कांही

नाहीं । अवघेंच आहे तुझ्या ठायीं । लेंकरासाठीं धांव घेई । ग्रंथ सुगम वदवावया ।। २१ ।। माझ्या कुळीची कुलदेवता । कोल्हापुरवासिनी जगन्माता । तिच्या पदी ठेवितों माथा । मंगल व्हाया कारणें ।। २२ ।। हे दुर्गे तुळजे भवानी । हे अपर्णे अंबे मृडानी । ठेवी तुझा वरदपाणी । दासगणूच्या शिरावर ।। २३ ।। आतां वंदन दत्तात्रया । पाव वेगीं मसी सदया । गजाननचरित्र गाया । प्रसादासह स्फूर्ति दे ।। २४ ।। आतां शांडिल्यादि ऋषीश्वर । वसिष्ठ गौतम पाराशर । ज्ञाननभीं जो दिनकर । त्या शंकराचार्या नमन असो ।। २५ ।। आतां अवघ्या संतमहंतां । नमन माझें सर्वथा । दासगणूच्या धरून हाता । ग्रंथ करवा लेखन ।। २६ ।। गहिनी निवृत्ति ज्ञानेश्वर । श्रीतुकाराम देहूकर । हे भवाब्धीचें तारू थोर । त्या श्रीरामदासा नमन असो ।। २७ ।। हे शिर्डीकर साई समर्था । वामनशास्त्री पुण्यवंता । दासगणूसी अभय आतां । तुमचें असो द्या संत हो ।। २८ ।। तुम्हां अवघ्यांच्या कृपेनें । मी हें करीन बोलणे । दासगणू मी तुमचें तान्हें । कठोर मजविषयीं होऊं नका ।। २९ ।। जी कां खरी माय असते । तीच बोलाया शिकविते । तुमचें माझें असे नातें । मायलेंकापरी हो ।। ३० ।। लेखणी काढी अक्षर । परी तो तिच्यांत नाही जोर । ती निमित्ताकारण साचार । लेखनरूपी कार्याला ।। ३१ ।। दासगणू लेखणी येथ । तुम्ही धारण करा ती अवघे संत । ग्रंथ रचवा रसभरित । हीच आहे प्रार्थना ।। ३२ ।। आतां श्रोते सावधान । संतकथेचें करा श्रवण । करोनिया एकाग्र मन । निजकल्याण व्हावया ।। ३३ ।। संत हेच भूमिवर । चालते बोलते परमेश्वर । वैराग्याचे सागर । दाते मोक्षपदाचे ।। ३४ ।। संत हेच सन्नीतीची । मूर्ति होय प्रत्यक्ष साची । संत भव्य कल्याणाची । पेठ आहे विबुध हो ।। ३५ ।। त्या संतचरित्रास । श्रवण करा सावकाश । आजवरी ना कवणास । संतांनीं या दगा दिला ।। ३६ ।। ईश्वरी तत्त्वाचे वाटाडे । संत हेचि रोकडे । अमोघ ज्ञानाचे ते गाडे । भरले असती प्रत्यक्ष ।। ३७ ।। संतचरणीं ज्यांचा हेत । त्यांचा ऋणी रुक्मिणीकांत । आतां मलरहित करा चित्त । गजानन चरित्र ऐकावया ।। ३८ ।। भरतखंडामाझारीं । संत झाले बहुतापरी । ही न पर्वणी आली खरी । अवांतर देशाकारणें ।। ३९ ।। जंबुद्वीप हें धन्य धन्य । आहे पहिल्यापासोन । कोणत्या सुखाची ही वाण । येथें न पडली आजवरी ।। ४० ।। याचें हेच कारण । या भूमीस संतचरण । अनादि कालापासोन । लागत आले आहेत कीं ।। ४१ ।। नारद, ध्रुव, कयाधूकुमर । उद्धव, सुदामा, सुभद्रावर । महाबली अंजनीकुमर । अजातशत्रू धर्मराजा ।। ४२ ।। शंकराचार्य जगद्गुरू । जे पदनतांचे कल्पतरू । जे अध्यात्मविद्येचे मेरू। याच देशीं झाले हो ।। ४३ ।। मध्व–

वल्लभ–रामानुज । यांचा ऋणी अधोक्षज । ज्यानें धर्माची राखिली लाज । निज सामर्थ्य दावोनिया ।। ४४ ।। नरसी मेहता तुलसीदास । कबीर कमाल सुरदास । गौरंग – प्रभूच्या लीलेस । वर्णन करावें कोठवरी ? ।। ४५ ।। राजकन्या मिराबाई । तिच्या भक्तीस पार नाहीं । जिच्यासाठी शेषशायी । प्राशिता झाला विषातें ।। ४६ ।। गोरख–मच्छेंद्र जालंदर । जे कां योगयोगेश्वर । ज्यांचा नवनाथ भक्तिसार । ग्रंथ असे लीलेचा ।। ४७ ।। ज्यांनी नुसतीच हरिभक्ति । करून साधिला श्रीपती । ते नामा नरहरी सन्मति । जनी कान्हो संत सखू ।। ४८ ।। चोखा–सावता–कूर्मदास । दामाजीपंत पुण्यपुरुष । ज्यांच्या कारणें बेदरास । गेला महार होऊन हरी ।। ४९ ।। मुकुंदराज जनार्दन । बोधला निपट निरंजन । ज्यांचीं चरित्रें–गायन । केलीं मागें महिपतींनी ।। ५० ।। म्हणून त्यांची नांवें येथ । मी न साकल्यें आतां देत । नुसते सांगतो वाचा ग्रंथ । भक्तिविजय भक्तमाला ।। ५१ ।। त्यानंतर जे जे झाले । त्या त्या संतां मी गाइले । ग्रंथ असती तीन केले । ते पहा म्हणजे कळेल कीं ।। ५२ ।। त्या संतांच्या तोडीचा । संत श्रीगजानन साचा । या अवतारी पुरुषाचा । प्रभाव खचित लोकोत्तर ।।५३।। मीं जीं मागें गाईलीं । संतचरित्रें असतीं भलीं । तीं सारांशरूपें सांगितली । त्रय ग्रंथांतून विबुध हो ।। ५४ ।। आतां हें सांगोपांग । चरित्र कथितों ऐका चांग । मम सुदैवें आला योग । हें चरित्र रचण्याचा ।। ५५ ।। जो प्रथमताच मी पाहिला । आकोटासन्निध संत भला । तोच मागे राहिला । त्याचें ऐका कारण ।। ५६ ।। माळा आधीं ओविती । मग मेरुमणी जोडिती । तीच आजी झाली स्थिति । ह्या चरित्र रचण्याची ।। ५७ ।। शेगांव नामें वऱ्हाडांत । ग्राम आहे प्रख्यात । खामगांव नामें तालुक्यात । व्यापार चालें जेथ मोठा ।। ५८ ।। ग्राम लहान साचार । परि वैभव त्याचें महाथोर । ज्याचें नांव अजरामर । झालें साधुमुळे जगत्रयीं ।। ५९ ।। त्या शेगांव सरोवरीं भले । गजानन कमल उदया आलें । जें सौरभें वेधितें झालें । या अखिल ब्रह्मांडा ।। ६० ।। हा शेगांव खाणीचा । हिरा गजानन होय साचा । प्रभाव त्या अवलियाचा । अल्पमतीनें वानितों मी ।। ६१ ।। तें आतां अवधारा । गजाननचरणीं प्रेम धरा । येणें तुमचा उद्धार खरा । होईल हें विसरूं नका ।। ६२ ।। गजाननचरित्र मेघ थोर । तुम्ही श्रोते अवघे मोर । चरित्ररूपीं वर्षतां नीर । नाचाल वाटे निःसंशय ।। ६३ ।। शेगांवचे पौरवासी । परम भाग्याचें निश्चयेसी । म्हणून लाधले तयांसी । गजानन हे संतरत्न ।। ६४ ।। जेव्हा करावें लागे पुण्य । तेव्हाच लाभती संतचरण । संत श्रेष्ठ देवाहून । येविषयीं शंका नसे ।। ६५ ।। रामचंद्र पाटलांनीं । केली माझी विनवणी । पंढरी क्षेत्रीं येऊनि । कार्तिकीच्या

वारीला ।। ६६ ।। माझ्या मनीं हेत होता। गावें गजानन - चरित्रा। परी त्याची तत्त्वतां । संगत नाही लागली ।। ६७।। त्या माझ्या वासनेची। पूर्तता करण्यासाठी । केली रामचंद्राची । योजना या समर्थे ।। ६८ ।। खऱ्या संताचें धोरण । न कळे कोणालागोन। महापुरुष गजानन । आधुनिक संत चूडामणी ।। ६९ ।। या महापुरुषाचा। ठावठिकाण कोणचा । वा पत्ता त्यांच्या जातीचा। इतिहासदृष्ट्या न लागे कीं ।। ७० ।। जेवीं ब्रह्माचा ठावठिकाण। न कळे कोणा लागून । ते ब्रह्मास पाहून। निश्चय त्याचा करणें असे ।। ७१ ।। जो कां हिरा तेजमान । पूर्णपणें असे जाण। तेज त्याचें पाहोन । ज्ञाते तल्लीन होती कीं ।। ७२ ।। तेथें त्या हिऱ्याची। खाण आहे कोणची। हें विचारीं आणण्याची। गरज मुळी रहात नसे ।। ७३ ।। ऐन तारुण्याभीतरीं । गजानन आले शेगांवनगरी । शके अठराशाभीतरी। माघ वद्य सप्तमीला ।। ७४ ।। कोणी कोणी म्हणती जन। श्रीसमर्थांचे जें कां स्थान । त्या सज्जनगडाहून । या देशीं आले हे ।। ७५ ।। परि याला पुरावा । सबळ ऐसा नाहीं बरवा । परी कांही तरी असावा। अर्थ त्यांच्या म्हणण्यांत ।। ७६ ।। लोक अवघें भ्रष्ट झाले। नाना यातनें गांजले। त्यांच्यासाठीं वाटतें केलें। कौतुक ऐसें समर्थांनीं ।।७७।। जगाचा करण्या उद्धार। गजाननरूपें अवतार । धरून आले महीवर । पुन्हा समर्थसिद्धयोगी ।। ७८ ।। कोणत्याही कलेवरी। योगीपुरुष प्रवेश करी । ऐसा प्रकार भूमीवरी । जगद्गुरूंनीं केला असे ।। ७९ ।। गोरख जन्मला उकिरड्यांत। कानिफा गजकर्णांत। चांगदेव नारायण डोहांत । योनीवांचून प्रगटले ।। ८० ।। तैसेंच येथें कांहीतरी। झालें असावें निर्धारीं। गजाननासी अंगें सारीं । होतीं योगाची अवगत ।। ८१ ।। हें त्यांच्या लीलेवरून। पुढे कळेल तुम्हांलागून। योगाचें अगाध महिमान। त्याची सरी न ये कोणा ।। ८२ ।। शेगांवी माघमासी। वद्य सप्तमी ज्या दिवशी। हा उदय पावला ज्ञानराशी । पदनतातें तारावया ।। ८३ ।। त्या वेळची तुम्हां कथा। सांगतो मी ऐका आतां । एक भाविक गृहस्थ होता । नाम ज्याचें देविदास ।। ८४ ।। हा देविदास सज्जन । पातूरकराचा वंशज जाण। शाखा ज्याची माध्यंदिन। मठाधिपती होता तो ।। ८५ ।। त्याच्या एका मुलाची। ऋतुशांति होती साची । त्यानिमित्त भोजनाची। तयारी होती त्याचे घरा ।। ८६ ।। उष्ट्या पत्रावळी रस्त्यावर। टाकिल्या होत्या साचार। घराचिया समोर । त्या देविदास विप्राच्या ।। ८७ ।। तो गजानन समर्थसिद्धयोगी। बैसले होते तया जागीं। एक बंडी होती अंगी । जुन्या पुराण्या कापडाची ।। ८८ ।। कोणत्याही उपाधीचें । नांव नव्हतें जवळीं साचें । पात्र पाणी प्यावयाचें । होता एक भोपळा ।। ८९ ।। कच्ची चिलीम हातांत। जी होती तयांची स्वकृत । कुंभाराच्या

भट्टीप्रत। जिनें नव्हतें पाहिलें ।। ९० ।। नासाग्र दृष्टि मुद्रा शांत । तपोबल अंगी झळकत। प्राचीच्या बालरवीवत्। वर्णन किती करावें।। ९१ ।। मूर्ति अवघी दिगंबर । भाव मावळला आपपर। आवडनिवड साचार । राहिली न जवळी जयाच्या ।। ९२।। ती समर्थांची स्वारी । बैसोनिया रस्त्यावरी। शोधन पत्रावळींचे करी । केवळ निजलीलेनें ।। ९३ ।। शीत पडल्या दृष्टीप्रत । तें मुखी उचलुनी घालीत । हे करण्याचा हाच हेत । अन्न परब्रह्म कळवावया ।। ९४।। कां कीं गर्जोन सांगे श्रुती । अन्न हेंच ब्रह्म निगुती । ''अन्नम् ब्रह्मेति'' ऐसी उक्ती । उपनिषदांठायीं असे ।। ९५ ।। त्याची पटवावया खूण। शितें वेंचती दयाघन। त्याचा सामान्य जनालागून। भावार्थ तो कळला नसे।। ९६ ।। बंकटलाल आगरवाला । होता रस्त्यानें चालला। त्याने हा प्रकार पाहिला । आपल्या त्या स्नेह्यासह ।। ९७ ।। दामोदरपंत कुलकर्णी। त्याच्या स्नेह्याचे नांव जाणी । दोघें तो प्रकार पाहोनी। आश्चर्यचकित जाहले ।। ९८ ।। आणि एकमेकांप्रत। बोलूं लागले ऐसें सत्य । कीं याची करणी विपरीत। वेड्यापरी दिसतसे ।। ९९ ।। हा अन्नार्थी जरी असतां । तरी पात्र मागून घेता । देविदासही याते देता। कां की तोही सज्जन ।। १०० ।। द्वारीं आलेला याचक । लावीं ना सुज्ञ परत देख । कांही न चाले तर्क । कृतीवरूनी याच्या ह्या ।। १ ।। बंकटलाल म्हणे पंतासीं। ऐसेच उभे रस्त्यासी । आपण राहूं यत्कृतीसी । अजमावयाकारणें ।। २ ।। खरे साधू पिशापरी । जगीं वागती वरवरी। ऐसी व्यासाची वैखरी । बोलली आहे भागवतात ।। ३ ।। कृतीनें हा दिसे वेडा । परी वाटे ज्ञानगाडा । वा विमल ज्ञानाचा हुडा । असावा कीं प्रत्यक्ष ।। ४ ।। ऐसा विचार परस्पर । करूं लागले साचार। रत्न असता समोर। पारखी तोच जाणे त्या ।। ५ ।। पथे हजारो लोक गेले। परी न कोणी पाहिले । या दोघांवांचून भले । याचा विचार करा हो ! ।। ६ ।। हिरे गारा एक्या ठायीं । मिसळल्या असती जगा ठायीं । पारखी तो निवडून घेई। गार टाकून हिऱ्यातें ।। ७ ।। प्रथमता तो पुढे झाला । बंकटलाल आगरवाला । गजाननासी विचारण्याला । विनयानें येणें रीतीं ।। ८ ।। ह्या पत्रावळीच्या शोधना। कां हो करितां कळेना । क्षुधा असेल आपणां। तरी तरतूद करूं अन्नाची ।।९ ।। त्यानें ऐसें विचारिलें । परि न उत्तर मिळालें । नुसतें वरी पाहिलें। उभयतांच्या मुखाकडे ।। ११० ।। तो सतेज कांती मनोहर । दंड गर्दन पिळदार । भव्य छाती दृष्टि स्थिर । भृकुटी ठायीं झाली असे।। ११ ।। निजानंदी रंगलेला । ऐसा योगी पाहिला । मौनेंच नमस्कार केला । चित्तीं संतोष पावोनियां ।।१२।। देविदासबुवासी। सांगू लागले प्रेमेसीं । तुम्ही पात्र वाढून वेगेंसी। आणा एक बाहेर ।। १३ ।।

देविदासें तैसें केलें । पक्कान्नांनीं भरलेले । पात्र आणून ठेविलें। द्वारासमोर स्वामींपुढे ।। १४ ।। ठेविलेल्या पात्रावरी। भोजना बैसली समर्थस्वारी । चवी न कशाची अंतरी । अणुमात्र उरली असे ।। १५ ।। अनुपम ब्रह्मरसाला। जो पिऊन तृप्त झाला । तो कां मागतो गुळवण्याला। मिटक्या मारीत बैसेल ? ।। १६ ।। जो सार्वभौम नृपवर। झाला असे साचार । अशा नरासी जहागीर। मिळाल्यासी प्रेम नुपजे ।। १७।। अवघीं पक्कान्नें एक केलीं । आवडनिवड नाहीं उरली। जठराग्नीची तृप्ती केली । दोन प्रहरच्या समयाला ।। १८ ।। बंकटलाल तें पाहून। पंताशी करी भाषण । ह्या वेडा म्हणालो आपण । ती निःसंशय झाली चुकी ।। १९ ।। सुभद्रेसाठी द्वारकेला। अर्जुन ऐसाच वेडा झाला। व्यवहाराचा विसर पडला। करूं लागला भलभलतें ।। १२० ।। तैसाच हा ज्ञानजेठीं। मुक्तिरूप सुभद्रेसाठीं । वेडा झाला कसवटी । याची आता घेणें नको ।। २१ ।। धन्य आपुले शेगांव। दृष्टी पाहिला योगीराव । निरिच्छा हा जहागीरगांव । दिला हरीने जयाला ।। २२ ।। सूर्य माध्यान्हीं आला । भाग भूमीचा तप्त झाला । पांखरेही आश्रयाला। जाऊन बैसलीं वृक्षावरी।। २३।। ऐशा भर उन्हात । हा बैसला आनंदात । हा ब्रह्मची होय साक्षात् । भय ना कशाचें उरलें या।। २४ ।। हा जेवला यथेच्छपणीं। तुंब्यामध्ये नाहीं पाणी । तें पंता यालागुनी। आपण देऊं आणून ।। २५।। पुसूं लागले दामोदर। तुंब्यामध्ये नाहीं नीर । मर्जी असल्या हा चाकर। पाणी द्याया तयार असे ।। २६।। ऐसे शब्द ऐकिले। समर्थांनी हास्य केले । उभयतांसी पाहून वदले। तें ऐका सांगतो ।। २७ ।। तुम्हां गरज असेल जरी। तरी आणून घाला वारी । एक ब्रह्म जगदांतरीं । ओतप्रोत भरलें असें।। २८।। तुम्ही आम्ही भेद तेथ। नाहीं उरला यत्किंचित। परी जगव्यवहार सत्य । आचरिला पाहिजे।। २९।। अन्न भक्षिले देहानीं । म्हणून त्या पाहिजे पाणी। हा व्यवहार चतुरांनी । अवश्य पाहिजे जाणिला।। १३०।। म्हणून तुमच्या चातुर्यासी। गरज असल्या तुम्हां साची। तरतूद करा पाण्याची। म्हणजे अवघें संपलें।। ३१।। हें भाषण ऐकतां । दोघे हर्षले तत्त्वतां। बंकटलाल म्हणे पंता। आपुलें आहे भाग्य धन्य।। ३२।। पाणी आणण्या दामोदर । घरांत गेले साचार । तो इकडे प्रकार। काय घडला तो ऐका ।। ३३।। कुपाचिया शेजारीं । हाळ होता निर्धारीं। जेथें जनावरें सारीं । पीत होतीं पाण्याला ।। ३४।। तेथें जाऊन पाणी प्याले। तृप्ततेचे ढेकर दिलें। तों इतक्यात घेऊन आले। पंत पाणी गडव्यांत ।। ३५।। हां हां तें गढूळ पाणी । समर्था न

लावा वदनीं । ते जनावरांलागुनी । योग्य आहे प्यावया ।। ३६ ।। मीं हें पहा आणिलें नीर । गोड निर्मळ थंडगार । वासित केलें साचार । वाळा घालून यामध्यें ।। ३७ ।। ऐसें भाषण ऐकतां । महाराज वदले तत्त्वतां । व्यावहारिक अवघ्या कथा । ह्या न सांगा आम्हां तुम्ही ।। ३८ ।। हें अवघे चराचर । ब्रह्मे व्याप्त साचार । तेथें गढूळ, निर्मळ, वासित नीर । हे न भेद राहिले ।। ३९ ।। पाणी तरी तोच आहे । निर्मळ गढूळ तोच पाहे । सुवास कुवास दोन्ही हें । रूप त्याचें नि:संशय ।। १४० ।। पिणाराही वेगळा । त्यापासून ना निराळा । ईश्वराची अगाध लीला । ती कळे या नरजन्मीं ।। ४१ ।। तें दिलें टाकून । व्यवहारीं गोविलें मन । यांचेच करा सदा मनन । कशापासून जग झालें ।। ४२ ।। ऐसी ऐकतां समर्थवाणी । दोघे गेले गहिवरोनि । अनन्यभावें समर्थचरणीं । लोळावया तयार झाले ।। ४३ ।। तो त्यांचा जाणोन हेत । महाराज निघाले पळत पळत । वायूच्या त्या गतिप्रत । अडथळा जगीं कोण करी ? ।। ४४ ।। या पुढील कथा पाही । निवेदन होईल द्वितीयाध्यायीं । अवधान द्यावें लवलाही । त्या श्रवण करावया ।। ४५ ।। हा श्रीगजानन विजय ग्रंथ । आल्हादावो भाविकांप्रत । हेच विनवी जोडोन हात ।। ईश्वरासी दासगणू ।। १४६ ।। श्रीहरिहरार्पणमस्तु । शुभं भवतु ।।

।। इति श्रीगजानन विजय ग्रंथस्य प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।।